

FRONTÁLNÍ ÚTOK NA OBČANY, OBYVATELE, ZAMĚŠTNANCE A SPOTŘEBITELE

Migrační krize zatlačila do úzadí záležitost, která má přinejmenším stejný význam – dohodu Transatlantické obchodní a investiční partnerství. Pro autory TTIP je migrační krize náramným pomocníkem. Zatímco před ní museli čelit otázkám, proč jednání a obsah utajují, a nebyli s to to v médiích uspokojivě vysvětlit a veřejnost začala být zvědavá, nyní jsou média plná jiných informací a lidé mají hlavy plné jinými starostmi.

Na TTIP bychom však neměli zapomínat. Migranti přicházeli, přicházejí a budou přicházet, část se usadí, část se vrátí, část se asimiluje, část bude blbnout – každopádně ale máme ekonomicky a kulturně na to, abychom se s jejich vlnou důstojně, humánně vyrovnali a získali podstatnou část z nich pro naše životní hodnoty. S dohodou TTIP a těmi, kdož za ní stojí, to bude daleko složitější.

Je pravdou, že zatím nemáme podrobné znalosti textu TTIP, ale ze zveřejněné vyjednávací pozice a uniklých informací se dá sestavit obraz dostatečně varovný, že žádné detaily ho již výrazněji nezkreslí, nezmírní. Boj proti dohodě si žádá nepolevovat už jen proto, že se podobně jako v případě TPP uvažuje o utajení textu ještě několik let po přijetí.

TTIP je širokým, frontálním útokem na postavení nejširších vrstev lidí v EU a USA jako občanů demokratických států, jako obyvatel území s chráněnou kvalitou životního prostředí, jako zaměstnanců zajištěných vyspělým pracovním právem a jako spotřebitelů a uživatelů zboží a služeb vskutku užitečných užitečných hodnot. Smysl a principy této dohody jsou tak vadné, že nemá význam ji upravovat, nýbrž je nutno ji zcela zamítnout.

Dohoda torpéduje široké pole výtěžků euroatlantické civilizace: politický systém, zejména jeho soudní část, ochranu životního prostředí,

OBSAH

- ▶ 1 Úvodník
- ▶ 4 Aktuality k TTIP
- ▶ 5 O TTIP ve Strakonicih, kalendář
- ▶ 6 TTIP je hospodářské NATO
- ▶ 11 Doporučujeme
- ▶ 12 Čaj o páté
- ▶ 13 Přednáška Res publica
- ▶ 14 Prádelna
- ▶ 15 Participativní rozpočet v Praze
- ▶ 16 E.Snowden
- ▶ 17 Jak se inkubuje
- ▶ 18 Tiráž, kontakty

Svoje připomínky, názory, komentáře, prosím posílejte na tuto e-mailovou adresu:

zpravodaj-az@seznam.cz

zaměstnanecké vymoženosti, spotřebitelskou bezpečnost a i uživatelské soukromí. Přijetím dohody by se EU otevřela průniku zboží, služeb a zejména podnikatelského chování ohrožujícího evropskou ekonomickou a politickou kulturu. Na obou stranách Atlantiku by se patrně uvolnila i možnost šmírování občanů, které padlo se zamítnutím smlouvy ACTA a v současnosti se plíží do společnosti v podobě národních pravidel, zvláště po mimořádných násilných činech. Podobně, jako část Evropanů děsí vidina islamizace kontinentu, měla by – ovšem všechny opravdové občany Unie – mobilizovat k odporu vůči TTIP hrozba likvidace jejich práv a standardů politických, ekologických, pracovních, spotřebitelských a uživatelských. Avšak zatímco vůči přicházejícím muslimům, Arabům, Afričanům, Balkáncům či Asiatům se lze postavit s velkou politickou, ekonomickou, sociální a kulturní mocí a převahou, s využitím celého aparátu EU a národních států, nemluvě o aktivní občanské veřejnosti, důstojně a s rozmyslem se o ně postarat, pomoci uklidnit chaos a války v jejich zemích a začít měnit politiku Severu vůči Jihu, vůči dohodě TTIP takové prostředky evropská veřejnost nemá. Informací je pomálu, argumenty pro jsou nicotné, korporátní média mlčí či mlží, politici vedou oslavné monology a ne kritický dialog. To, jak se k TTIP a obavám, které budí, staví valná část politické unijní a národních reprezentací a představitelé velkých korporací, odhaluje, že nejde o spor USA versus EU. To by přeci museli evropští politici bránit výdobytky a standardy dosažené v Evropě (některé z nich i s jejich účastí), museli by spoluobčany informovat a podněcovat k aktivní obraně. Nic takového neděla-

jí. Špičky USA, EU a států EU mlčí, kličkují, lžou. Jde totiž – ať se to líbí či nikoli – o třídní boj.

Zastánci TTIP hovoří o zvýšení počtu pracovních míst díky růstu obchodní výměny či investic. EU a USA jsou však ekonomiky, které se překrývají. TTIP neotevře žádný volný, neobsazený tržní prostor, jako by to mu bylo třeba v případě otevření KLD. TTIP jen více propojí trhy, takže pokud někdo získá, tak jiný musítratit. Některé firmy, regiony a státy na tom vydělají, ostatní zase prodělají. A pokud někdo zlikviduje konkurenci, tak se mu otevře možnost zvýšit výrobu novější, produktivnější technologií. Výsledkem v součtu pracovních místu USA a EU tudíž rozhodně nebude nárůst, ale naopak pokles jako důsledek modernizace výroby úspěšnějších firem. Součástí konkurenčního boje bude také tlak na mzdy, zvláště u zaostávajících firem. Lidé jako zaměstnanci tak přijdou o místa, o platy a benefity, o různé prvky zaměstnanecké ochrany atd. Každopádně proklamovaný počet cca 600 000 nových pracovních míst je z hlediska stamiliónů pracovních míst v EU a USA drobností, která nezmění ani číslice za desetinnou čárkou statistik nezaměstnanosti.

Hovoří se o hospodářském růstu 0,3 % v horizontu 10 let. To je přínos malý i v rámci běžných meziročních výkyvů, natož z hlediska skutečně dlouhodobého (zhruba stoletého) průměrného ročního růstu, který se pohybuje okolo 2,0 %.

Pro koho a proč se tedy páchá mnohas stránkový odborný právnícký text? Pro velké

**PRO KOHO A PROČ SE
TEDY PÁCHÁ ODBORNÝ
PRÁVNICKÝ TEXT? PRO
VELKÉ KORPORACE...**

korporace, pro takové, kterým je již zisk z trhu zboží a služeb málo a rozhodly se dobývat rentu z veřejných zdrojů. Proto arbitrážní doložka ISDS, proto regulatorní spolupráce v legislativním procesu. Malé a střední firmy tak vysoko nevyskočí, nadnárodní korporace ano. V ČR jsme již zažili pokus pravice s tzv.

druhým důchodovým pilířem, který by vyvedl část penzijních prostředků z průběžného systému, který je z podstaty nejefektivnější, do soukromých penzijních fondů s vysokými administrativními náklady a nejistým výnosem pro klienta. Zažili jsme snahy zavést školné a vykrývat ho vysokoškolskými půjčkami od soukromých bank, došlo na privatizaci části veřejných služeb, na předání některých úkonů veřejné správy (výplata důchodů a sociálních příspěvků, výběr mýtného atd.) soukromým firmám. Zkušenost máme s arbitrážemi kvůli TV Nova, či kvůli ne/zpracování krevní plazmy firmou Diag Human pana Josefa Štávy, známého předsedy TOP 09 a exministra financí Miroslava Kalouska.

Regulatorní spolupráce, v níž by korporace dostaly prostor spolupracovat znění chystaných zákonů a opatření, je pak přímý útok na demokracii, na smysl voleb, na úlohu zákonodárců, ať si již o jejich kvalitě a práci myslíme cokoli.

Arbitráže jako nástroj urovnávání sporů firem a státu a regulatorní spolupráce jako nástroj firem na spolutvorbu zákonů jsou krokem znerovnoprávnujícím řadové občany. Zatímco řadoví občané podléhají soudům (konkrétně ve sporech s úřady správním soudům), mohou u nich vyhrát i prohrát, ať již ve sporu s odpůrci či se státními zástupci, obě strany se mohou odvolávat či musejí strpět odvolání oponenta apod., v případě majitelů a manažerů nadnárodních firem takové martyrium a rizika nehrozí. Oni u arbitráže nemohou trpět, byť by jejich žaloba byla jakkoli smyšlená a ušlé zisky nadnesené a fiktivní. Buď neuspějí a nic krom nákladů řízení a času na výběr arbitrů je to nestojí, nebo vysoudí na státu nějakou náhradu či alespoň z něho vymámí mimosoudní vyrovnání. Rovněž v případě regulatorní spolupráce si k ní malé a střední firmy sotva přičichnou (jak seženou široce platné zkušenosti a argumenty a zdatné legislativce?), natož občané či jejich sdružení, pro něž nic takového neexistuje. TTIP tak hrozí zrodem nových nadlidí, ekonomických „übermensch“ z řad velkých akcionářů a manažerů velkých firem, kteří by měli vůči ostatním

občanům významná nadpráva. Nadpráva vykořisťovat občany státu skrze nerovnoprávné arbitrážní spory se státy a skrze zlobbovanou, pokřivenou legislativu, nadpráva pumpovat arbitrážemi veřejné zdroje, drancovat životní prostředí, odírat zaměstnance, balamutit spotřebitele.

Právě atak na spotřebitelské frontě stojí za pozornost. Dosud se kapitalistické vykořisťování soustředilo na vykořisťování pracovních sil neférovým rozdělováním výsledků práce firemního kolektivu. Spotřebitel sice byl vystavován působení reklamy, která zkreslovala celkovou užitnou hodnotu zboží či služby vyzdvižením či potlačením nějaké vlastnosti, ale podstatné informace nebyly státem zamlčovány. Nyní však hrozí zákonné zamlčení klíčových informací – např. nechvalně známé GMO, ale co anabolika, množství pesticidů atd. – takže spotřebitel by nekupoval známé zboží, jehož kvalitu a cenu může posoudit. Nebo by kupoval zboží, jehož složení nese riziko ohrožení jeho zdraví, protože by byla opuštěna zásada preventivní opatrnosti a potřebné dlouhodobé testy by ještě nepotvrdily jeho neškodnost či škodlivost. Kapitálu by

se tak otevřel prostor pro vykořisťování neposkytnutím předpokládané užité hodnoty, už by neobíral jen zaměstnanou pracovní sílu, ale i informačně bezmocného spotřebitele, který by své peníze utrácel za zboží nejisté kvality, resp. nižší či jiné kvality, než za jakou je vydá-

váno a jakou on opodstatněně očekává.

TTIP se jeví produktem psychopatů a sociopatů dovedených chamtivostí a egoismem k masívnímu útoku na spoluobčany. Na rozdíl od islamistů je nelze tak snadno identifikovat, nemají plná ústa koránu a ruce plné zbraní, mají patriční vzdělání a vystupování, nevyčnávají z našeho kulturního prostředí, naopak spíše se řadí k jeho lídrům či ikonám (nebo maskotům). I když třeba TTIP nakonec neprojde, tito lidé – a jsou to mocní lidé – mezi námi zůstanou bez jakékoli poskvrnky, bez jakéhokoli znaménka člověka, který utajeně tvořil a sladkými slovy velebil nechutnou dohodu proti ostatním občanům, obyvatelům, zaměstnancům, spotřebitelům a uživatelům. Sotva se nechají odradit, dějiny posledních 20 let ukazují, že znova a znova – a sofistikovaněji – zkoušeli zmíněnou lumpárnu. Vábění bohatstvím, mocí, statusem.

Při své vzdělanosti a důmyslném intrikánství jsou však hlupáky, kteří nedomyšlejí konce svých představ, rozhodnutí a skutků. I kdyby se jim podařilo vytvořit ekonomický koloběh pro neobčany, obyvatele neživotných regionů, bezprávných zaměstnanců, podvedených

spotřebitelů, profízlovaných uživatelů, kteří by vyvoleným nadlidem zajišťovali luxusní životní servis včetně zvláštního zboží a služeb, a pro sebe jen nejnnutnější potřeby a konzumeristické náhražky, tak na ně či jejich děti jednou dojde. Ne, že by přišli o bohatství a moc. Jednak přijdou o status, pocit nadčlověka nad bioroboty vyčpí a „übermensch“ se začnou ponižovat, povyšovat, prát mezi sebou. Jednak tak či onak by někdo s patriční rozumovou výbavou musel udržovat, řídit, upravovat tento systém, uspokojovat nové a rostoucí choutky nadlidí; vždyť jejich podstatou je právě žití na úkor ostatních. Tito ekonomičtí nadlidé se neobejdou bez svých hrobařů. Ale zatímco nadlidé bez svých hrobařů nepřežijí, hrobaři

bez nadlidí ano.

Nemá ale význam čekat na dějinnou pojistku, třeba je odkrajoval z vykořisťovatelského systému část po části. Každé družstvo, každé svépomocné společenství, každý systém sdílení, každý místní hospodářský koloběh, každý fungující demokratický systém, každé stabilizované životné životní prostředí, každá efektivní odborová organizace, každá seriózní informace pro spotřebitele, každé osvobození od cizích ekonomických zájmů – každý takový případ je „ostrůvkem pozitivní deviace“. Je jen na nás, zda z nich sestavíme souostroví, zda někdy splynou v kontinent. ◀

Karel Růžička

AKTUALITY K TTIP

► Podle ministra průmyslu a obchodu Mládka, v jehož gesci je úmluva TTIP, je okno příležitosti k uzavření TTIP jen v příštím roce, pak se okno na minimálně dalších pět let uzavře. Česká republika je podle ministra v zásadě spokojena s tím, jak Evropská komise jednání vede. „Byť u takovýchto smluv platí, že ďábel je skrytý v detailu,“ upozornil Mládek. Pro Prahu je podle Mládka důležité, že TTIP bude obsahovat kapitolu týkající se energetiky. Možnost dovážet břidlicový plyn z USA bude totiž znamenat tlak na snižování cen v tomto odvětví. Pro ČR je významná i nová dohoda o investicích. Praha podporuje také snahu komise nahradit systém arbitrází ustavením skutečného soudu, který by podobné spory mezi investory a státy rozhodoval. „Bylo to pro nás nákladné,“ poznamenal k arbitrážím Mládek.

► K exportu břidlicového plynu v důsledku TTIP, ke kterému ministr Mládek toužebně vzhlíží, má článek The Guardian. Těsně před pařížskou klimatickou konferencí COP21 článek poukazuje na zničující důsledky tohoto extrémně necitlivého způsobu těžby, včetně dopadů na klima v důsledku produkce a vypuštění oxidů uhlíku.

► Priority ČR ve vyjednávání TTIP podle MPO: Česko podporuje zrušení cel na průmyslové výrobky, které představují v průměru čtyři procenta, v některých případech ale až pětinu ceny zboží, uvedla Vondráčková. Největší přínos by měla mít TTIP pro české automobilky,

strojírný a výrobce zdravotnické technice a léčiv. ČR v rámci dohody prosazuje ochranu zeměpisného označení pro České pivo, Českobudějovické pivo a jeho varianty a Žatecký chmel. Podle Vondráčkové se jednání v tomto směru ale nikam neposunula a budou dokončena mezi posledními.

► Evropská komise diskutuje s obří těžařskou společností Exxon Mobile podobu TTIP a nabízí této korporaci, ať si sama naformuluje části TTIP. Dopátral se k tomu The Guardian.

Dokazuje to, že miliony odpůrců úmluvy TTIP měly celou dobu pravdu. Zatímco před občany jsou vyjednávání TTIP utajována, nadnárodní korporace k nim mají privilegovaný přístup. Zároveň je to důkaz, že je to úmluva psaná pro velké korporace a z velké části přímo diktovaná největšími korporacemi.

► Velmi dobře zpracovaná a nově vyšlá studie k dopadům TTIP na malé a střední podniky, v angličtině. http://www.veb-len-institute.org/IMG/pdf/smes_and_ttip_vebleninstitute_eng_20_nov_2015.pdf

O TTIP NA HRADĚ VE STRAKONICÍCH

Ve středu 18. 11. se v krásném prostředí strakonického hradu konala dvou přednáška Ilony Švihlíkové. Jako obvykle v osvědčené spolupráci s Josefem Eignerem, zastupitelem za ČSSD. Asi 30 účastníků se seznámilo jednak s postoji EU vůči Řecku (přednáška Řecko jako obětní beránek) a také s tématem transatlantické smlouvy.

Přítomní se zajímali především o to, co je možné udělat proti TTIP, do jakých aktivit se zapojit, protože rizika spjatá s touto smlouvou chápou jako značná. Potěšující byla zejména zpráva o více než třech milionech nasbíraných podpisů v rámci evropské iniciativy a silného odporu zdola, se kterým očividně zastánci smlouvy nepočítali. ◀

KALENDÁŘ

► Kniha Occupy Money, česky Ovládněme peníze, vychází konečně česky! Místo a čas konání akce: Městská knihovna Kaplice ve středu, 9. prosince 2015. Knihu představí publicistka a vydavatelka K. P. Lauterbachová, předmluvu napsala doc. Ing. Ilona Švihlíková, PhD.

► Jan Keller a nakladatelství Novela bohemia si vás dovolují pozvat na uvedení knihy Odsouzení k modernitě. V roli patronky vystoupí Ilona Švihlíková. Akce se koná v neděli 13. prosince 2015 od 18 hodin v Literární kavárně Řetězová, ulice Řetězová 10, Praha 1

TTIP JE HOSPODÁŘSKÉ NATO

Transatlantické obchodní a investiční partnerství jako již několikátý, tentokrát už komplexní útok korporátních a politických kruhů na občany, obyvatele, zaměstnance a spotřebitele představila mezinárodní konference „TTIP a střední a východní Evropa“, kterou 10. listopadu uspořádala v Praze Eku-
menická akademie.

Bezmála deset vystupujících podrobně rozebral jak utajeně chystanou dohodu, její jednotlivé stránky, její přípravu a průběh dojednávání, tak postoje vlád a veřejnosti v osmi zemích střední a jihovýchodní Evropy. Zatímco rozbor TTIP ukázal velká rizika pro demokracii, suverenitu zemí, pro životní prostředí a zdraví lidí, pro postavení zaměstnanců a spotřebitelské produkty, popis postojů vlád odhalil

nisté korporátních snah se proto soustředili na dvoustranné obchodní dohody, později na tématické smlouvy, jako byla ACTA. Odpor veřejnosti a pak i odmítnutí ACTA ze strany většiny politických reprezentací v l. 2012-13 je ale neodradilo a od června 2013 pracují na TTIP, kterou chtěli dokončit letos, uzavřel Hillary s tím, že třikrát už byla korporátní lobby poražena, takže i nyní je šance na vítězný střet s ní.

Hlavními body dohod byly vždy privatizace, deregulace a korporátní soudy, zdůraznil Hillary, dle něhož nejde o výši tarifů, cel apod., nýbrž o samu změnu pravidel, o likvidaci netarifních bariér, změnu standardů v oblasti životního prostředí, zdraví, bezpečnosti, pracovního práva, sociální sféry a samotné spo-

► John Hillary a historie jednání předcházejících TTIP

vesměs jejich nezájem, převzetí korporátní propagandy a vazalství vůči EU a USA.

Na úvod Brit John Hillary (War on Want) představil historii, vyjednávání, obsah a hlavní nebezpečí TTIP. Konstatoval, že počátek cesty k TTIP leží v r. 1995, kdy začal transatlantický obchodní dialog, kde se jednalo o nových pravomocích pro velké firmy. Po tříleté protikampani jednání zkrachovala, ale přenesla se na půdu Světové obchodní organizace (WTO). Tam ovšem také tyto snahy ztroskotaly, takže od té doby jsou jednotlivá kola jednání GATT paralyzována. Protago-

► Tři pilíře TTIP a podobných neoliberálních dohod dle Johna Hillaryho

lečnosti. Zásadní je odlišný přístup k bezpečnosti v USA a EU, kdy v EU platí zásada předběžné opatrnosti, zatímco v USA je praktikována až následná, což doložil např. na množství látek zakázaných v kosmetice – v EU je jich 1377, v USA 11, na tom, že v USA 70 % zpracovaných potravin obsahuje GMO, že v USA drůbeží maso na závěr zpracování projde chlorovou lázní, kterou EU už před 20 let zakázala a praktikuje přísná hygienická pravidla v každém okamžiku zpracovávání, že v USA 90 % hovězího masa obsahuje růstové hormony, které jsou v EU již 20 let zakázány,

► Tolik nebezpečných a podezřelých látek je zakázáno používat v kosmetice v EU...

a nebo i na tom, že v EU jsou zakázány testy kosmetiky na zvířatech, zatímco v USA nikoli.

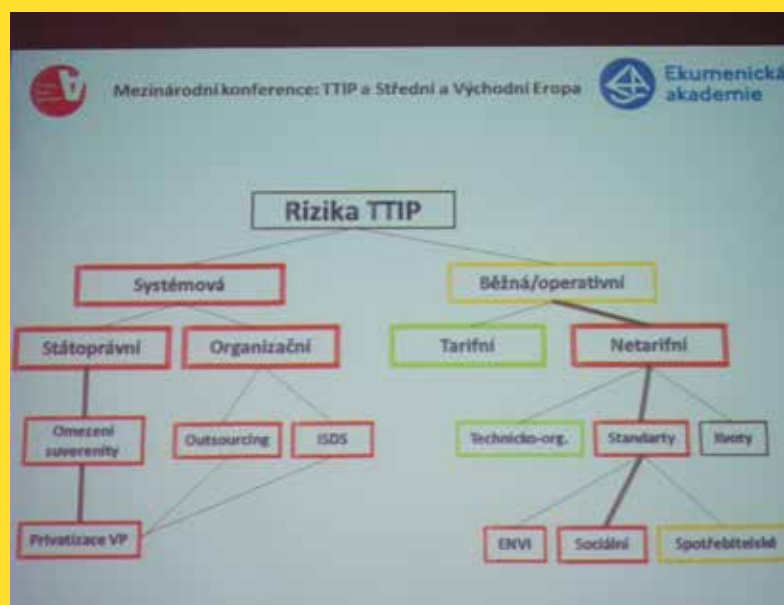
Dle Hillaryho, který se dlouhodobě věnuje vztahům firmy – spotřebitelé, sleduje dojednávání TTIP, postoje jednotlivých stran včetně profesních sdružení či podnikatelských organizací a shromažďuje informace uniklé z jednání, kupř. nebezpečí privatizace roste s tím, že má platit zásada, že co bylo jednou zprivatizováno, již nesmí být znárodněno. EU se přitom vzdává kontroly nad zdravotnictvím, hospodaření s vodou, nad dopravou a řadou veřejných služeb. Varoval před rozšířením arbitráží mezi státy a korporacemi (doložka ISDS) a připomněl útoky firem na politická rozhodnutí v Austrálii v oblasti zdravotní osvěty (Philip Morris z USA), v Německu kvůli uzavření jaderných elektráren (švédský Vattenfall), na Slovensku kvůli zdravotním pojišťovnám (nizozemská Achmea), v Rumunsku (rumunští podnikatelé bratři Miculové přes svoji švédskou pobočku). Nejvíce, jak dodal, byly žalovány Argentina, Venezuela a – ČR. Řešením není nahrazení ISDS investičním soudním systémem (ICS), jak navrhuje eurokomisařka Cecílie Malmströmová, neboť je to skoro totéž, upozornil Hillary.

Ohledně počtu pracovních míst postavil proti tvrzení EK o růstu analýzy oponentů, kteří hovoří o poklesu počtu v EU o 680 tis. a v USA o 325 tis., někteří ale hovoří o celkem až dvou milionech. Podtrhl ale, že v TTIP nejde ani tak o ekonomický růst a pracovní místa, ale právě o rozšíření možnosti dobývání renty z veřejných zdrojů velkými korporacemi, jaké by umožnilo ISDS, resp. ICS, a o snížení různých standardů. Pro životní prostředí

► ...a tolik v USA

by byla TTIP katastrofou, prohlásil Hillary. Těžba ropy a plynu frakováním, snížení závislosti EU na Rusku a zvýšení dovozu z USA atd. Šlo by o hospodářské NATO, shrnul možné dopady a souvislosti smlouvy Hillary.

V závěru se dotkl stranických postojů, kdy pro TTIP jsou pravicoví konzervativci a liberálové, proti je část levice, zelení, levicoví liberálové a krajní pravice, takže rozhodne postoj sociálních demokratů. S největší pravděpodobností by měly TTIP schvalovat i jednotlivé státy, což za dosavadního nesouhlasu v Nizozemsku a Francii a předvolební situaci ve Velké Británii dává naději na zamítnutí, na vyslyšení 3,36 mil. petentů petice proti TTIP. Za síly, které mohou zabránit přijetí TTIP, považuje zejména odbory, dále aktivisty, mládež

► Rizika dohody TTIP z pohledu ekonomy Jiřího Štegy

1. Regulace jsou náklady

- čl. 7 – regulace hodnoceny z hlediska toho, jak: (a) se vztahují k mezinárodním nástrojům; (b) berou v úvahu regulatorní přístupy druhé strany; a (c) mají dopad na mezinárodní obchod a investice.
- Kam se poděl veřejný zájem a společenský přínos?

9. Pravomoci orgánu regulatorní spolupráce

- každoroční seznam plánovaných regulací a standardů (článek 5)
- hodnocení toho, jak se každý regulatorní návrh vztahuje k zákonům Spojených států a mezinárodnímu právu a jak dopadá na byznys (článek 7)
- pokud prostřednictvím orgánu bude vznesena stížnost, strany musejí podstoupit výměnu stanovisek (článek 9); strany budou přispívat konstruktivně (článek 9), jednat okamžitě (článek 10) a reagovat bez prodlení (článek 11).

► Zásady regulatorní spolupráce rozebírala Petra Němcová

velikosti investic do různých států mýtus o pozitivním vlivu doložek ISDS na příliv investic; např. Brazílie po vypovězení doložky neznamenal nijaký pokles. Polský aktivista navíc upozornil, že tyto investice často přinášejí jen pracovní místa s nízkými platy, ale zato s velkým odlivem zisků. Polské firmy (jsou většinou místní) takřka neuvažují o investicích v USA a obchodu s USA. Uvedl, že nejčastěji státy žalují korporace z USA, Velké Británie a Nizozemska, v 57 % jde o rozvojové státy, tj. státy se slabšími právníky. Skupinu nejfrekventovanějších arbitrů tvoří asi 15 právníků. Přijetím TTIP by se dle něho počet arbitrů zvýšil. Přitom zatím vypovězení ISDS není poměrně složité, přijetím v rámci TTIP by to bylo skoro nemožné. Uvedl též, že lobby pro TTIP se nejčastěji rekrutuje v USA z řad zemědělských a potravinářských firem. Americké firmy s průměrnou výměrou z 95 ha zaměřené na zisk, využívající hojně GMO, anabolické hormony a antibiotika, by dle něho byly velmi tvrdou konkurencí evropským rodinným multifunkčním farmám o průměrné výměře 14 ha. Ohledně postoje polských občanů k TTIP sdělil, že jim je to vesměs jedno, většina členů Sejmu neví, o co jde, jen o trochu více se orientují europoslanci, ale ti jsou většinou pro smlouvu.

Slovinský aktivista Andrej Gnezda (Stop TTIP platform) představil vládní studii (ojedinělý počín mezi vládami střední a východní Evropy na toto téma). Studie jmenovala klady i zápo-

ry, doporučila, že je nutno být připraven. Dle studie Slovinci reálně přijdou o trhy EU kvůli nejisté vidině trhů v USA. HDP vzroste nicotně: o 0,026 – 0,1 % (pro ČR studie odhadla pokles HDP o 0,03 %), očekává se ztráta 1200 – 1500 pracovních míst. Obchodní výměna je již nyní označována za velmi volnou. Pracovní místa by byla ohrožena v autoprůmyslu a chemii, u farmaceutického průmyslu dopad nejistý, jisté by byly dopady na ekologickou legislativu. Autoři studie zásadně varují před podpisem ISDS. Regulatorní spolupráci připouštějí jen u technických standardů, nikoli jiných. Žádají také více transparentnosti a přesnější definice.

Dean Derežic (Zaustavimmo TTIP) sdělil, že chorvatská vláda žádnou studii nedala zpracovat, ale zaznívá, že pokud je smlouva výhodná pro EU, tak je vý-

hodná i pro Chorvatsko. Přitom už nyní mají tamní firmy (zvláště zemědělské) problém udržet či prorazit na unijní trhy, v l. 2008-15 HDP kleslo o 12,5 %, míra nezaměstnanosti dosahuje 18 %, u mladých 32 %. Proti Chorvatsku je podáno pět arbitrů. Nepravdivé informace o TTIP, o přínosu pro domácnosti, šíří velvyslanectví USA, poznamenal Derežic. Madalina Enache (Terra mileniu III) uvedla, že rumunská studie dopadů vycházející z dat EK hovoří o růstu HDP o 0,25 % a ročního přínosu pro každého občana 25 USD po dobu 10 let. Očekává se, že by se obrátil současný poměr, kdy vývoz je větší než dovoz. Aktivistka přiblížila trojici arbitrů, které Rumunsko

muselo podstoupit kvůli ne/vypláčení dotací, změně zákona o ochraně lesů a „nekořektním“ vypovězení ISDS. Vysvětlila, že vládou proklamované veřejné konzultace proběhly jen jako dotazník pro zemědělce, zda vyváží a chtějí vyvážet, ve skutečnosti však jde jen o jedno procento firem a okrajové produkty. Vládní postoj shrnula slovy: „Chceme TTIP, ale nevíme proč“.

Regulatoční spolupráci rozebírala analytička Petra Němcová, jež ji označila za vysoké riziko pro legislativu a pro rozhodování ve veřejném zájmu. V podání TTIP neusiluje o zkvalitnění regulací a standardů, nýbrž o jejich oslabení a snížení, o jejich kompatibilitu (mezi USA a EU) na nižší úrovni, což je dle Němcové závod ke dnu. Pasáž

TTIP o regulatoční spolupráci se netýká jen technických věcí, ale všech zákonů. Navržený článek dle analytičky překračuje mandát, který vyjednávači mají, a otevírá byznysu bezprecedentní vliv, kdy zásadně mění pravidla hry a upřednostňuje ekonomické zájmy před společenskými. Připomněla, že soukromý sektor má dost zdrojů na vypracovávání podkladů pro regulatoční orgán, a tedy jeho ovlivnění, a na kontrolu dodržování jeho rozhodnutí. Obává se, že pokud by GMO potraviny neprošly přímo v TTIP, mohly by být prosazeny právě skrz regulatoční spolupráci. Varovala též před

shledává u příslušníků politické (euro)representace nedostatek imaginace mimo rámec privatizace a liberální ekonomie, aby dohlédli důsledky svých rozhodnutí, jsou odtrženi od reality běžných lidí a vůbec nechápou argumenty proti TTIP.

Pavel Buršík (Iuridicum Remedium, Špatný vTTIP) se věnoval ISDS, s nímž mají státy střední a východní Evropy špatnou zkušenost a pro západní je to pobuřující novinka. Arbitráže charakterizoval jako quazisoudní, jako stojící mimo standardní

soudní systém. Upozornil, že investorem může být tzv. prázdna firma, a že tuzemské firmy mají méně práv, než českých majitelů registrované třeba na Kypru. Arbitráže kvůli nákladům (v průměru 8 mil. USD) jsou nedostupné

pro malé a střední firmy. Arbitráže přirovnal k jednosměrné ulici, kdy firma nemůže nic ztratit, ale může získat, a stát nemůže nic získat, jen ubránit. Konstatoval, že zhruba třetina arbitráží končí zamítnutím, třetina úspěchem investorů a třetina mimosoudním vyrovnáním, tj. také úspěchem investorů. Stát si přitom musí náklady zaplatit, byť investor neuspěje, dodal. Jak dále uvedl, žaloby vesměs využívají některých vágních principů a ustanovení („rovná práva“, „nepřímá privatizace“ apod.). Až třetina žalob se týká těžby nerostů. Z 11 států střední a východní Evropy (jde prý o nejžalovanější region) jen dva nemají ISDS, a to Maďarsko a Slovinsko, nejvíce investic přitom směřuje – do Maďarska. Doplnil, že JAR vypověděla ISDS, Brazílie ji nepodepsala, ale na investice to vliv nemělo. Při výčtu dalších negativ zmínil, že rozhodci jsou zainteresováni na počtu žalob a výši žalovaných částek. Jako největší zlo TTIP však přesto Buršík označil regulatoční spolupráci.

Dopad TTIP na produkci potravin zkoumal Tomáš Uhnák (Ekumenická akademie). Podle něho jsou největšími lobbisty jsou zemědělské, potravinářské a chemické korporace, ač právě tam je největší střet mezi zásadou předběžné a následné opatrnosti. Dále probíral šestici údajných cílů a benefitů TTIP. Odmítl, že může pomoci malým a středním firmám, je to nástroj velkých hráčů, jimž jde o zvýše-

JAKO NEJVĚTŠÍ ZLO TTIP OZNAČIL BURŠÍK REGULATORNÍ SPOLUPRÁCI

metodou odstrašujícího efektu, kdy se zákonodárci předem budou sami omezovat kvůli obavám z arbitráží. Parlamenty by tak byly odsunuty na druhou kolej, zato by se rozrostlo administrativní bludiště a daňovníci by si ještě zaplatili za neochotu přijímat nové zákony, uzavřela Němcová. Jak rovněž prohlásila,

ní exportu, a nástroj velkých obchodních řetězců, jimž jde o objemy a pravidla dodávek. Zlepšení podmínek pro harmonizaci a standardizaci se zatím promítlo do uvolnění dovozu chlórem ošetřeného masa z USA do EU. Vzájemné uznávání standardů koliduje např. s rozdílnou úrovní povolených zbytků pesticidů v USA (vyšší) a EU (nižší). Proklamované rozšíření skladby nabídky potravin sebou nese fakt nutnosti vyššího použití konzervačních a stabilizačních látek na dálkové převozy či jiných úprav. V té souvislosti poznamenal, že již dnes je v ČR povolen prodej 4 plodin GMO (ne pro lidi, ale pro zvířata). ◀
(kru)

DOPORUČUJEME...

[HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=VBB4U5Sj42E](https://www.youtube.com/watch?v=VBB4U5Sj42E)

Video z úterý 10. listopadu, Hotel Amaris, Štěpánská 18, Praha. Dojednávání smlouva o Transatlantickém obchodním a investičním partnerství je jednou z klíčových dohod, která ovlivní obchod, pracovní podmínky, životní prostředí. Jaké mohou být dopady TTIP na země střední a Východní Evropy?

[HTTP://WWW.SKOLAALTERNATIV.CZ/?P=265](http://www.skolaalternativ.cz/?P=265)

Na této adrese najdete brožuru k tématu TTIP, k volnému stahování a šíření.

KOLEKTIV AUTORŮ, EDITOR TOMÁŠ TOŽIČKA: ROZVOJ S OTAZNÍKEM, EKUMENICKÁ AKADEMIE, PRAHA 2015, 67 STRAN.

Jiří Silný se zamýšlí nad samotným pojmem rozvoj, spojenými pochybnostmi a jak s ním dál. Joachim Lindau kriticky přibližuje mezitím už v září v OSN přijaté celosvětové Cíle udržitelného rozvoje do roku 2030. Roberto Bissio spojuje měření rozvoje s odpovědností za dosahování stanovených cílů. Jürgen Kaiser rozebírá zadluženost států (škoda, že jen těch mimo OECD) a rizika předlužení podle skupin zemí. Milan Smrž rozvíjí své téma „Klima a rozvoj“ a překážky jejich vyváženého vztahu. Tomáš Tožička začíná dějinami lidských práv, ukazuje na českou zkušenost i současnost – nejen v Česku rétorika převažuje nad reálnou akcí. Doporučujeme!

LEVICE A ČAJ

Milan Neubert, předseda Strany demokratického socialismu a mluvčí Společenství práce a solidarity, byl 25. listopadu ústřední osobou Čaje o páté Alternativy zdola. Své úvodní vystoupení, přerušované dotazy, připomínkami a výkřiky ostatních účastníků, rozdělil na čtyři části: Jací jako levice být chceme, čím je charakteristické současné období, politika a média jako divadlo a jaké jsou možnosti. Při čaji nejde o usnesení, ani o úkoly, při dvanácti účastnících dostanou i opakovaně slovo všichni podle míry svého prosazování. Téma bylo předmětem aktivního zájmu účastníků a tak není divu, že se většina neměla k odchodu ani po dvou společně strávených hodinách.

Odkojení marxismem jsme materialisté, dědici osvícenců, uvědomující si vliv duchovní sféry, nadstavby, na život jedince i společnosti. Po dvou světových válkách v minulém století, po zkušenostech v socialismu i v kapitalismu vidíme, že řídit společnost jako řádní hospodáři se příliš nedaří. Levice se ale přesto nevzdává cíle věci změnit. M. Neubert nadhodil problémové prvky: davové chování; emoce často převáží nad rozumem; různá pojetí spravedlnosti a svobody; vnímání krátkodobých a módních změn místo dlouhodobějších směrů a cílů; schopnost člověka pracovat nejen se skutečností, ale i s idejemi; a vrstvy chování „mimo rozum“. Současný kapitalistický svět kolem nás je opět prvotně založen na zboží, nutnosti a ochotě nakupovat, třeba i balenou obyčejnou vodu. Soupeření uvnitř kapitálu se jeví jakoby hlavní a má katastrofální důsledky na vývoj světa. Přínosy v mezinárodním právu po druhé světové válce a budování socialismu v části světa i u nás se proměnily v současné hierarchické a nedemokratické struktury, role národních států se snižuje. Vzrostlo nebezpečí nových konfliktů, mnohé se otevřely.

Je kultura klíčová? Co by mělo získat kulturní hegemonii? V jaké míře a jak mají sdělovací prostředky formovat, v jaké informovat: nedochází často spíše ke skrývání skutečného stavu věcí do mlhy? Od těchto otázek přešla debata k vadám zajišťování veřejných služeb soukromým sektorem („Je to blbě!“), volný trh nefunguje, čím se máme materiálně lépe, tím hůř se často cítíme ve „vykloubené“ společnosti.

Dílčím zdrojem změn mohou být osobní přístupy. To je správné, ale pro levici málo. Impulsy z nadstavbové části je nutné nakonec prosadit v oblasti vztahů produkce a rozdělování, a to s ohledem na

novou úroveň produktivních sil a potřebu jejich optimálního a spravedlivého využívání. Budou budoucí samosprávní lidé víc samosprávnými výrobci (se službami, včetně nehmotných, duchovních, spíš samosprávnými producenty), anebo půjde hlavně o rozvoj jejich celkové lidské podstaty? A k jakým to směřuje konkrétním vztahům člověk – příroda, člověk – produkce (společnost) a člověk – člověk? Přes překážky se jistě taky prosadí družstevnictví, hlavně přijaté družstevní zásady organizace života a produkce. Privatizace se ukázala jako slepá ulička s obrovskými škodami. Překážkou pro žádoucí vývoj jsou války, konflikty, zbraně. S nimi končí nejen práva, demokracie, ale často i život a podmínky k němu. Co vlastně prosazují a

► Vašek Exner otvírá Čaj o páté o postavení levice a jeho protejšek, hlavní host, předseda SDS Milan Neubert, se jakoby s rozpaky škrábe za krkem. Bylo to ale jen zdánlivé, neboť úvodní slovo zvládl naprosto bez rozpaků.

jakou praktickou politiku dělají strany prohlašující se za levicové? Nezůstávají na proklamacích? Prosazují objektivní, celkovou a pravdivou spravedlnost? Dokážou se soustředit na podstatné věci? Budou spolupracovat? Důležitá je osvěta, tu můžeme dělat všichni.

Bylo předneseno mnoho konkrétním příkladů, návrhů a postojů. Také požadavek návratu k autentickým levicovým hodnotám, z nichž mnohé byly zformulovány už v dokumentech I. internacionály.

Jiný účastník Čaje by jistě popsal průběh jinak – mnozí lépe. Ale dozvědět se, jak to probíhalo, a aktivně se zapojit je snadné – zúčastněte se osobně a aktivně dalších akcí Alternativy zdola! ◀

Václav Exner

SVĚT SE NAKAZIL NOVOU SPIRÁLOU ZBROJENÍ

Varování před rozmáhajícím se násilím, netolerancí, válkychtivostí, zbrojením a válčením pronesl na přednášce a diskusi sdružení Res publica politolog Oskar Krejčí. Akce v rámci série besed Tvář v tvář, tentokrát s názvem Obama a Putin, se konala 12. listopadu v Praze.

Politolog se nejprve věnoval nedávné historii, kdy po pádu SSSR se Rusko snažilo o partnerské vztahy s USA, leč nedosáhlo rovnocenného postavení. USA investovaly do demontáže RF asi 20 mld. dolarů, ale z Ruska odplynulo do zahraničí 200 mld. až jeden bilion USD, uvedl a dodal, že ekonomické ztráty se tak staly srovnatelnými se ztrátami ve 2. světové válce, demografické byly ovšem ještě horší. Obrat přišel právě s Vladimírem Putinem a USA a EU se musejí vyrovnat s návratem Ruska jako nadregionální velmoci, konstatoval Krejčí, dle něhož však panují rozpory ve vedení USA, politika USA je nečitelná a navíc politické špičky Západu nejsou na potřebné úrovni – nedomyšlejí svá rozhodnutí, neznají historické a další souvislosti a jsou to fakticky laici. Jejich současné počínání způsobilo, že „svět se nakazil novou spirálou zbrojení“, prohlásil politolog. Strategii Západu vůči Rusku („existuje-li vůbec“), která k sobě tlačí Rusko a Čínu, odmítl slovy, že je nutno „přežít tuto hloupost“. Upozornil, že snaha poškodit Rusko nízkými cenami ropy nahrává Číně. Celkově vyvodil, že „největším nepřítelem USA jsou USA“.

Kritická slova ale mířil i na Rusko, jež zrovna „není přehlídkou humanismu“. Přitom právě humanismu a jeho celosvětové tradici přikládá Krejčí zásadní význam. V případě vztahů Ruska se zbytkem Evropy poukázal na neexistenci přirozených západních hranic Ruska, což napomáhá různým sporům. Nedávnou historii vztahů EU a RF označil jako promeškanou příležitost, přetrvávání stereotypů, jež však nemá za zákonitě. Jak Krejčí zdůraznil, mír ale není samozřejmostí, je zásluhou. Dle něho existují desítky pozitivních příkladů spolupráce Ruska a ostatních evropských států, nyní jsou ovšem ve střetu bezpečnostní vazby s geopolitikou. Vstupem RF do bojů v Sýrii se, jak uvedl, vrátilo Rusko zpět jako velmoc, vyvolalo to ovšem obavy USA a EU. Politolog vnímá rizika situace, kdy dosavadní hegemon ztrácí pozice, zvláště když se snaží, ale už nezvládá držet převahu jak vojenskou, tak ekonomickou. Bezpečnost Krejčí však nepovažuje za věc trvale dosažitelnou převahou, ale vzájemností. ◀

(kru)

► Politolog Oskar Krejčí

POŽEHNANÁ KOMPLEXNOST

Jako komplexní, ekologicko-sociálně-ekonomický dokument, představil 24. listopadu Filip Outrata z Evangelické teologické fakulty University Karlovy encykliku *Laudato Si* papeže Františka na přednášce a besedě AZ v komunitním centru MČ Praha 5 Prádelna.

Úvodem vysvětlil, že encykliky jsou nejvýznamnějším dokumentem, který papežové mohou vydat, více je již jen Bible sama. Konstatoval, že *Laudato Si* je týmovou prací, ale jeho duch a konečné znění jsou dílem Františka. Připomněl vývoj papežských názorů na otázky životního prostředí, od optimistické naděje Jana XXIII. z počátku 60. let, že člověk rozumně využije neomezenou energii Bohem vloženou do přírody, přes zaznamenání prvních ekologických krizí a limitů na přelomu 60. a 70. let až po uvědomění si propojenosti ekologických, sociálních, ekonomických, politických a morálních problémů (včetně např. míru) a jejich řešení v 90. letech. Vatikán upozorňuje na pustošení přírody, zbídačování obyvatel, neudržitelný životní styl atd.

Outrata ukázal, jak encyklika vychází od popisu stavu (znečištění,

nedostatek vody, klesající biodiverzita, nedostatky technologií, přehnaný antropocentrismus, problémy ekonomické, sociální, kulturní, kritika finančního systému, zbídačování států, konzumerismus, mezigenerační vztahy atd.), nabízí řešení (dialog, mnohost pohledů, vědu (ovšem ne v zájmu byznysu), výchova, spiritualitu) a uzavírá dokument dvojicí prohlášení. Jedno se obrací ke katolíkům, ale druhé je novinkou, neboť oslovuje i mimocírkevní svět. Jak řečník potvrdil, ve Františkově encyklice jsou hodně frekventovány termíny biodiverzity (kdy je chápána i jako hodnota sama osobě), trvalé udržitelnosti, klimatické změny a integrální ekologie, pojímané

jako harmonie vně i uvnitř člověka. Dotýká se i konkrétních záležitostí, např. nepřeceňuje emisní povolenky, připomíná význam územního plánování atd.

Přijetí encykliky však není jednoznačné, přiznal Outrata. Část katolických činitelů a i laických publicistů – vesměs spojených s mocnými podnikatelskými a politickými kruhy (zvláště v USA, v ČR např. Roman Joch) – ji označuje jen jako morální apel a odmítá její politický rozměr. Outrata se naopak domnívá, že dokument bude pozitivně vnímán politiky v Africe, Jižní Americe či třeba na Filipínách. Na zapracování encyklikou proklamovaných hodnot do hospodaření katolické církve však nespolehá, zvláště jednotlivé řady prý hospodaří velmi samostatně, takže příkladný veřejnoprospešný efekt z nakládání s rozsáhlým církevním majetkem není v současnosti jistý. ◀

(kru)

Prádelna
komunitní centrum
při ZŠ a MŠ Grafická, Praha 5 - Smíchov

DESÍTKY NÁVRHŮ PROJEKTŮ NA PRAZE 10 A NA ZBRASLAVI

► Vojta Černý u „tabule“, dvě Katky mu naslouchají a Martin Nekola a Filip Gaspar si píší

Celkem 50 projektů podali občané Prahy 10 v 1. ročníku zdejšího participativního rozpočtu, na Zbraslavi jich shromáždili už přes deset. Ostrava – jih finalizuje pravidla, naopak paroz zaškobrtnul v Jičíně, zatímco zase Rumburk je připraven už rok dopředu. Vyplynulo to z informací na schůzce monitorovací skupiny, která se sešla 25. listopadu právě na Úřadu městské části Praha 10.

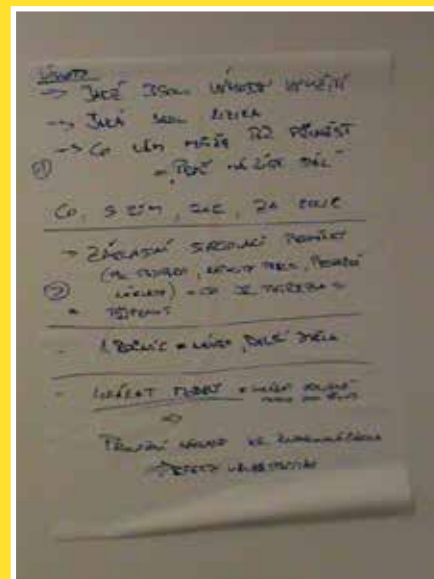
Administrátorka parozu na „desítku“ Kateřina Vávrová sdělila, že při kontrole formálních náležitostí bylo vyřazeno sedm návrhů, které nesplnily kritéria, např. rozpočet byl vyšší, než pravidly daný milionový limit, nebo nešlo o veřejný prostor, nýbrž o budovu, nebo nešlo o majetek MČ. Na druhou stranu naděje svítla pro dva návrhy z balíku návrhů, které přišly od dětí jedné ze tříd – čeká se, který dospělý by je doplnil rozpočtem a osvojil. Autory předpokládané rozpočty – celkem za 21 mil. Kč – jsou často dle odborných pracovníků MČ podhodnoceny, skutečné náklady jsou prý možná až dvojnásobné. Do veřejných diskusí má šanci projít zhruba 90 % z podaných návrhů, peněz je ale jen asi na čtvrtinu či možná jen osminu z nich. K. Vávrová vyjádřila spokojenost jak s počtem návrhů, tak i obsa-

hem a zpracováním – nepřišla jen obligátní dětská hřiště, ale též návrhy na zeleň, revitalizaci, dopravní řešení. Za vysoký považuje podíl těch, které splnily podmínky. Jak ovšem přiznala, v posledním týdnu před termínem odevzdání také ale poskytla denně i desítku informací, vysvětlení a rad zájemcům.

Na Praze – Zbraslavi, kde byla uzávěrka 30. listopadu, občané podali ke dni schůzky už 11 návrhů, sdělil místostarosta Filip Gaspar. Jde o např. o zeleň, odpočinkové zóny, vzdělávací a sportovní akce, dopravu, architektonické soutěže. Mimo možnosti úřadu je přidání dopravního spoje či autobusová zastávka. Na setkání občanů, kde paroz zástupci úřadu vysvětlovali, dorazilo přes čtvrt stovky občanů, kteří se také hojně ptali, což patrně dle místostarosty je i odrazem toho, že ve volbách uspěli aktivisté a sdružení, kteří již předtím dovedli pozvednout zájem občanů o svoje bydliště.

V Jičíně paroz ztratil dech, jeho zastánci nejprve musejí získat souhlas dalších kolegů zastupitelů, informoval Vojtěch Černý z Agory. Naopak, jak uvedl, v Rumburku, ač tam se startem parozu počítají až v příštím roce, již mají prý vše vlastně připraveno, dokumenty schváleny atd. V MČ Ostrava – jih metodiku finalizují, v nejbližších dnech o ní bude rozhodovat zastupitelstvo. Vážně uvažují o parozu v Říčanech, doplnil Martin Nekola (Demokracie 2.1).

Jak se na monitorovací skupině ukázalo, politická podpora zavedení parozu musí být řádně a jasně vyjádřena. Předcházet politickému rozhodnutí musí důkladná osvětová kampaň mezi zastupi-

teli. Zastupitelský orgán svým souhlasem totiž musí nejen odstartovat práce na přípravě dokumentů, ale také musí zadat klíčové parametry parozu a jeho administrace (finanční limity, účel či oblasti použití, důležité lhůty a termíny, administrativní náklady, personální zajištění, dobu a způsob vyhodnocení). Úřad a úředníci musejí být včas připraveni na daný úkol, aby „proč, co, s kým, kdy, jak a za kolik“ proběhlo bez větších zaváhání, nedorozumění, omylů a chyb. Především po pionýrském, pilotním ročníku bude vyhodnocení obsahovat nejen technické i politické zhodnocení, takže pro pokračování parozu je vhodné, aby první rok nebyl kvůli zbytečným, předvídatelným nedostatkům také posledním.

Katka Vojtíšková v té souvislosti zdůraznila vzdělávací a výchovný moment parozu pro poznání občanů, jejich orientaci v úlohách a možnostech veřejné správy, aby

postupně rozhodovali o věcech veřejných s rostoucí kvalifikací a rozhledem.

Vzpomenula na slovenský model spoluúčasti občanů na realizaci přijatých návrhů. Milan Nekola zase přiblížil model z dvousettisícového Cascais v

lisabonské aglomeraci, kde mají již osmi-letou zkušenost, zavedený systém místních veřejných setkání, takže se zapojuje přes pětinu obyvatel (rozšířené je kupř. nošení nálepek „participuji“), kteří už jsou s to přímo formulovat technické podmínky projektů a dokonce přijímají návrhy z celého světa.

Diskutovalo se rovněž o tvorbě metodického materiálu, který by měl vzejít z práce monitorovací skupiny. Tuto úlohu na sebe vzal Vojtěch Černý z Agory, který představil jeho osnovu. Poukázáno bylo na důležitost svobody při tvorbě pravidel v konkrétních obcích a městech, variability přístupů a možností, kterou Pavel Mička přirovnal k puzzle z jednotlivých různých kroků. ◀ (kru)

EVROPSKÝ PARLAMENT SE POSTAVIL ZA SNOWDENA

Na druhém říjnovém plenárním zasedání Evropského parlamentu ve Štrasburku se hlasovalo mimo jiné o usnesení, které kritizovalo masové elektronické sledování občanů Evropské unie.

Parlament ve svém usnesení vyzval orgány USA a členské státy, aby zakázaly hromadné sledování a zpracovávání osobních údajů, a konstatoval, že podobné nešvary ze strany zpravodajských služeb vážně poškozují důvěru občanů Evropské unie v dodržování jejich základních práv.

Jednání Parlamentu probíhalo pod dojmem nedávno zveřejněných informací na portálu Wikileaks, které odhalily systematické sledování komunikace tří posledních francouzských prezidentů, ministrů francouzské vlády, orgánů správy i největších francouzských firem.

To vše ze strany amerických spojenců.

Frakce Zelených spolu s levicovou GUE přišly v této souvislosti s pozměňovacím návrhem, který vyzývá členské státy EU, aby upustily od jakýchkoli obvinění Edwarda Snowdena z trestného činu a aby mu poskytly ochranu, a tím zabránily jeho vydání do třetích zemí. Zároveň obě frakce navrhly, aby byl Snowdenovi přirknut status oznamovatele trestných činů a mezinárodního obhájce lidských práv.

Rezoluce včetně pozměňovacího návrhu byla europoslanci většinou schválena. Neznamená to sice, že na lavici obžalovaných usednou ti, kteří by si to, na rozdíl od Snowdena zasloužili, je to však přesto poměrně významný signál, který by mohl adresátům naznačit, jak by se opravdový spojenc neměl chovat. ◀

PRA HA
PRA GUE
PRA GA
PRA G

JAK SE INKUBUJE

Na pravidelnou schůzi AZ dorazily ve středu 4. listopadu 2015 dvě mladé architektky Barbora Šimonová a Markéta Mráčková (na snímku první a druhá zleva).

Nadchly se družstevnictvím napřed na základě studia historie bytové politiky a výstavby v českých zemích. Prvorepubliková stavebně bytová družstva spolu s ještě staršími „kulturně budovatelskými“, například pro vybudování lanové dráhy na Petřín, je inspirovala k přemýšlení o založení družstva. Vedle relativně očekávatelných aktivit (vydávání knih, pořádání veřejných akcí, bytová výstavba,...) by s družstvem chtěly rekonstruovat a znovuoživit různé zanedbané nemovitosti. Neformálně a stručně jsme jim v rámci virtuálního inkubátoru předali své zkušenosti a rady (nejvíce Jiří Guth). Doporučili jsme další postupnou „komunitní“ přípravu, důkladné diskuse a písemné formulace představ, plánů a očekávání. A samozřejmě přislíbili další konzultace jednak operativní – dvojstranné, jednak koncepčnější, širší.

Kromě jiných aktivit už obě dámy stihly editovat (spolu s Viktorem Vejvodou) nápaditou knihu *Legenda o sídlišti*, jejíž jeden výtisk na závěr své návštěvy věnovaly do knihovničky AZ. Děkujeme! Doporučujeme k vypůjčení, potažmo přečtení. ◀

► V pražském Eurodomě uspořádal 16. 11. 2015 europoslanec Jiří Maštálka (KSČM, třetí zleva) a publicista Stanislav Kliment (třetí zprava) besedu o migrační krizi, na níž vystoupili politologové Oskar Krejčí (zcela vlevo) a Zdeněk Zbořil (druhý zleva), exministr a exdiplomat Jaroslav Bašta (druhý zprava) a lékař Leoš Navrátil (zcela vzpravo). Zazněla slova jak o nutnosti řešit příčiny válek a chaosu na Blízkém východě včetně ukončení cizího vměšování ze strany USA a EU, o potřebě humanity, tak i varování z růstu xenofobie při pokračování dosavadní politiky či slova o nepřipravenosti valné části českého zdravotnictví na pacienty z odlišného kulturního prostředí.

(kru)

► Ilona Švihlíková a manželé Exnerovi hledí na čerstvě zavěšený lampion nad knihovnou ve smíchovském sídle AZ. Úklid v sobotu 21. listopadu měl připravit sídlo na vánoční čas, zvláště na nadcházející besídku s „dužinou“.

(kru)

► Mýty, lži, fakta a vysvětlení byly tématem konference k výročí masakru v Srebrenici, kterou 14. 11. 2015 v Praze uspořádala Nová republika a jehož se zúčastnil mj. dietolog Rajko Doleček a srbský novinář Dragan Vujičić. Ten s využitím podkladů soudu v Haagu a z patologického průzkumu hrobů vyvrátil tvrzení o 8000 zavražděných. Soud operoval se 4,8 až 6,3 tis. civilních zajatců, patologové vykopali 3568 případů, přičemž z analýzy kompletních koster došli k číslu 442 popravených, 505 zastřelených patrně boji, další roztrhání granáty, bombami apod. Odsoudil vraždy jako válečný zločin ze strany Srbů, vyzval k úpřímné sebekritice, ale současně poukázal na indicie, že část pozůstatků patří bosenským vojákům padlým při ústupových bojích (patrně přes tisíc), že půl stovky padlých je z roku 1992, že půl tisícovky jmen ze hřbitova v Potočari bylo uvedeno později na tamních volebních seznamech atd.
(kru)

Zpravodaj AZ
(listopad 2015)

**Odpovědný
redaktor**
Karel Růžička

Grafický design a sazba
Michal Černý

**Do tohoto čísla
přispěli:**

Karel Růžička, Ilona Švihlíková,
Jan Keller, Jiří Guth, Václav Exner

Zdroj fotografií
www.freeimages.com

Svoje připomínky, názory,
komentáře, prosím pošlete na
tuto e-mailovou adresu:

zpravodaj-az@seznam.cz

KONTAKTY

Web: www.alternativazdola.cz
E-mail: info@alternativazdola.cz
Facebook: www.facebook.com/alternativa.zdola
YouTube: kanál AlternativaZdola
Zpravodaj: zpravodaj-az@seznam.cz